

STRESZCZENIE

Zmienność wybranych cech u trzech taksonów z rodzaju *Polygonum* L. w wybranych agrocenozach na terenie Wigierskiego Parku Narodowego i w jego otulinie

Praca obejmuje badania: *Polygonum* L. *persicaria*, *Polygonum lapathifolium* L. subsp. *lapathifolium* oraz *Polygonum lapathifolium* L. subsp. *pallidum* (With.) Fr. występujące w agrocenozach na terenie Wigierskiego Parku Narodowego i w jego rolniczej otulinie. Obserwacje prowadzono w uprawach okopowych, zbóż ozimych i jarych oraz na ścierniskach, a także na poletku doświadczalnym *ex situ* w Suwałkach, gdzie rośliny miały jednakowe warunki siedliskowe. Badane taksony odznaczały się dużym zróżnicowaniem fenotypowym. Analiza statystyczna wykazała, że decydujący wpływ na ich cechy morfologiczne miał rodzaj agrocenozy. Najkorzystniejszym siedliskiem były dla nich uprawy ziemniaka, gdzie miały znaczący udział w zachwaszczeniu. Na podstawie uzyskanych profili białek z nasion sprawdzono zróżnicowanie genetyczne poszczególnych taksonów i wykazano bliższe podobieństwo *Polygonum lapathifolium* L. subsp. *lapathifolium* i *Polygonum lapathifolium* L. subsp. *pallidum* (With.) Fr. do siebie niż do *Polygonum* L. *persicaria*. Na stanowisku *ex situ* charakteryzowały się one większym wyrównaniem genetycznym. Taksony różniły się także liczbą chromosomów, u *Polygonum* L. *persicaria* stwierdzono 40 chromosomów, natomiast u dwóch pozostałych taksonów – po 22. Nie potwierdzono, w oparciu o białka w nasionach i liczbę chromosomów, występowania na tym terenie mieszańców między badanymi taksonami.

Słowa kluczowe – flora segetalna, *Polygonum* L., Wigierski Park Narodowy, zmienność, cechy morfologiczne, białka nasion, chromosomy.

SUMMARY

Variability of selected traits in three taxa of the genus *Polygonum* L. in selected agrocenoses in the Wigry National Park and in its buffer zone

The study includes research: *Polygonum* L. *persicaria*, *Polygonum lapathifolium* L. subsp. *lapathifolium* and *Polygonum lapathifolium* L. subsp. *pallidum* (With.) Fr. occurring in agrocenoses in the Wigry National Park and in its agricultural buffer zone. The observations were carried out in root crops, winter and spring cereals and stubbles, as well as on the *ex situ* experimental plot in Suwalki, where the plants had the same habitat conditions. The examined taxa were characterized by high phenotypic diversity. Statistical analysis showed that the type of agrocenosis had a decisive influence on their morphological features. The most favorable habitat for them was potato cultivation, where they had a significant share in weed infestation. On the basis of the obtained protein profiles from seeds, the genetic diversity of individual taxa was checked and a closer similarity of *Polygonum lapathifolium* L. subsp. *lapathifolium* and *Polygonum lapathifolium* L. subsp. *pallidum* (With.) Fr. to each other than to *Polygonum* L. *persicaria* was demonstrated. At the *ex situ* site, they were characterized by greater genetic alignment. The taxa also differed in the number of chromosomes, in *Polygonum* L. *persicaria* 40 chromosomes were found, while in the other two taxa – 22 each. Based on the proteins in the seeds and the number of chromosomes, the presence of hybrids between the studied taxa in this area has not been confirmed.

Keywords – segetal flora, *Polygonum* L., Wigry National Park, variability, morphological features, seed proteins, chromosomes.